

UCHWAŁA Nr 265.XLVI.2022
RADY POWIATU W SIERPCU
z dnia 30 marca 2022r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania i dokonania oceny rocznej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach za 2021 r.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 528 z późn. zm.) w związku z § 21 ust. 3. Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r., poz.2284) Rada Powiatu w Sierpcu uchwała, co następuje:

§ 1.1. Przyjmuje się sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności warsztatu terapii zajęciowej w Ostrowach za 2021 r. – Załącznik Nr 1 niniejszej uchwały.

2. Ocenia się pozytywnie działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach za 2021 r. – Załącznik Nr 2 niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCA RADY

Małgorzata Korpolińska

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE I FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI

WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W OSTROWACH

ZA ROK 2021

1. Informacje ogólne

Nazwa i adres Warsztatu Terapii Zajęciowej: Warsztat Terapii Zajęciowej w Ostrowach

Ostrowy 2, 09-213 Gozdowo

- Imię i nazwisko: kierownika WTZ: mgr Magdalena Nawrocka
- Jednostka prowadząca Warsztat Terapii Zajęciowej : Gmina Gozdowo
- Data rozpoczęcia działalności przez Warsztat: 01.04.2021 r.
- Liczba osób zatrudnionych – 13
- Liczba etatów – 11
- Liczba pomieszczeń użytkowych zajmowanych przez WTZ: 13
- Liczba uczestników: 30 osób
- Środek transportu: autobus Renault Master (umowa użyczenia z dnia 01.04.2021r z GZGK w Gozdowie)
- Koszty działalności Warsztatu finansowane są ze źródeł Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) oraz ze środków finansowych przez Powiat Sierpecki (10%)

Warsztat Terapii Zajęciowej w Ostrowach, gmina Gozdowo, powiat Sierpecki, realizuje terapię i rehabilitację społeczną i zawodową dla 30 osób niepełnosprawnych. Uczestnikami Warsztatu są osoby niepełnosprawne, w stosunku do których orzeczono stopień niepełnosprawności ze wskazaniem w orzeczeniu do rehabilitacji w formie uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Warsztat działa w oparciu o :

- 1) Ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz.Uz 2020r poz. 173)
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r o finansach publicznych (Dz.U.z 2019r poz. 869 ze zm.)
- 3) Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U z 2020 poz.426)
- 4) Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r w sprawie warsztatów terapii zajęciowej(Dz.U Nr 63 poz. 587).

W okresie sprawozdawczym funkcje kierownika pełni Pani Magdalena Nawrocka.

zdemiotem działalności WTZ jest realizacja celu określonego w art.10a ust.1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych przy stosowaniu technik terapii zajęciowej.

Realizacja tych zadań odbywała się m.in. poprzez:

- Ogólne usprawnianie;
- Rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej;
- Przygotowywanie do życia w środowisku społecznym , w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się , dokonywania wyborów , decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych do życia;
- Poprawę kondycji fizycznej i psychicznej;
- Rozwój psychofizycznych sprawności niezbędnych do pracy;
- Rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.

Czas realizacji zajęć wynosił 35 godzin tygodniowo od poniedziałku do piątku , po 7 godzin dziennie.

2. Uczestnicy WTZ

2.1. Liczba uczestników Warsztatu

L.p	Data przyjęcia do WTZ	Czy nadal jest uczestnikiem WTZ (TAK/ NIE)	Przyczyna skreślenia z listy
1.	01.04.2021r.	TAK	-
2.	01.04.2021r.	TAK	-
3.	01.04.2021r.	TAK	-
4.	01.04.2021r.	TAK	-
5.	01.04.2021r.	TAK	-
6.	01.04.2021r.	TAK	-
7.	01.04.2021r.	TAK	-
8.	01.04.2021r.	TAK	-
9.	01.04.2021r.	TAK	-
10.	01.04.2021r.	TAK	-
11.	01.04.2021r.	TAK	-
12.	01.10.2021r.	TAK	-
13.	01.04.2021r.	TAK	-
14.	01.04.2021r.	TAK	-
15.	01.04.2021r.	TAK	-
16.	01.04.2021r.	TAK	-
17.	01.04.2021r.	TAK	-
18.	01.04.2021r.	TAK	-
19.	01.04.2021r.	TAK	-
20.	01.04.2021r.	TAK	-
21.	01.04.2021r.	TAK	-
22.	01.06.2021r.	TAK	-
23.	01.10.2021r.	TAK	-
24.	01.04.2021r.	TAK	-
25.	01.04.2021r.	TAK	-
26.	01.04.2021r.	TAK	-
27.	01.04.2021r.	TAK	-
28.	01.04.2021r.	TAK	-
29.	01.04.2021r.	TAK	-
30.	17.05.2021r.	TAK	-
31.	01.04.2021r.	NIE	Przeniesienie do ŚDS
32.	01.04.2021r.	NIE	Przyczyny osobiste
33.	01.04.2021r.	NIE	Przyczyny osobiste
34.	01.04.2021r.	NIE	Podjęcie pracy

decyzją Rady Programowej WTZ nr 411.4.2021 z dnia 14.05.2021r z listy uczestników
ostał skreślony uczestnik . Przyczyny opuszczenia Warsztatu rezygnacja telefoniczna,
zawieszenie do ŚDS.

decyzją Rady Programowej WTZ nr 411.19.2021 z dnia 01.10.2021r. z listy uczestników
ostał skreślony uczestnik . Przyczyny opuszczenia Warsztatu przyczyny osobiste.

decyzją Rady Programowej WTZ nr 411.19.2021 z dnia 01.10.2021r. z listy uczestników
ostał skreślony uczestnik . Przyczyny opuszczenia Warsztatu przyczyny osobiste.

decyzją Rady Programowej WTZ nr 411.7.2021 z dnia 01.06.2021r. z listy uczestników
ostał skreślony uczestnik . Przyczyny opuszczenia Warsztatu podjęcie pracy.

zgodnie z §2 ust1 pkt 2 umowy Nr 1/ WTZ/2020 z dnia 31.07.2020r. Warsztat obejmował
kapitał zajęciową 30 uczestników.

LICZBA UCZESTNIKÓW WARSZTATU ORAZ STOPIEŃ I RODZAJ ICH
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI:

Podział ze względu na wiek

	PRZEDZIAŁ WIEKOWY								
	19-22	23-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	RAZEM
KOBIETY	1	2	5	6	1	1	-	-	16
MĘŻCZYŹNI	3	2	4	4	-	1	-	-	14

Podział uczestników ze względu na płeć

Płeć	Liczba uczestników
Kobiety	16
Mężczyźni	14
Razem	30

W Warsztacie jest 16 kobiet co stanowi 53% wszystkich uczestników oraz 14 mężczyzn co stanowi 47% ogólnej liczby wszystkich uczestników.

Podział uczestników ze względu na stopień niepełnosprawności

L.p.	Stopień niepełnosprawności	Liczba uczestników	
		kobiety	mężczyźni
1	Znaczny stopień niepełnosprawności	11	10
2	Umiarkowany stopień niepełnosprawności	5	4

Razem	16	14
-------	----	----

z znacznym stopniem niepełnosprawności jest 21 osób co stanowi 70 % ogólnej liczby uczestników. Kobiet ze znacznym stopniem niepełnosprawności jest 11 co stanowi 68% wszystkich kobiet. Mężczyzn jest ze znacznym stopniem 10 co stanowi 71% wszystkich mężczyzn.

umiarkowanym stopniem niepełnosprawności jest 9 osób co stanowi 30 % ogólnej liczby uczestników. Z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności jest 5 kobiet co stanowi 32% ogólnej liczby kobiet. Z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności jest 4 mężczyzn co stanowi 29% ogólnej liczby mężczyzn.

Podział uczestników ze względu na rodzaj niepełnosprawności:

p.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczestników
	Ruchowa	5
	Neurologiczna	12
	Psychologiczna	4
	Intelektualna – upośledzenie umysłowe	9

Największa liczba uczestników posiada rodzaj niepełnosprawności spowodowany chorobami neurologicznymi.

Wykaz uczestników z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, rodzaju niepełnosprawności – schorzenia na dzień 31.12.2021r.

L.p	UCZESTNIK WTZ	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
1.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
2.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
3.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
4.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE
5.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE, CHOROBY NEUROLOGICZNE, UPOŚLEDZENIE NARZĄDU RUCHU
6.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE
7.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANE	CHOROBY PSYCHICZNE
8.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANE	CHOROBY PSYCHICZNE, CHOROBY NEUROLOGICZNE
9.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	INNE SCHORZENIE, UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
10.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
11.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANE	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
12.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANE	UPOŚLEDZENIE UMIARKOWANE, UPŚLEDZENIE NARZĄDU

			UMIARKOWANE, UPÓŚLEDZENIE NARZĄDU RUCHU
3.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
4.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE NARZĄDU RUCHU, CHOROBY NEUROLOGICZNE
5.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NARZĄDU RUCHU, CHOROBY NEUROLOGICZNE
6.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
7.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANY	CHOROBY PSYCHICZNE
8.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
9.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	INNE CHOROBY, UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE, ZABURZENIA GŁOSU MOWY I CHOROBY SŁUCHU
0.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE, CHOROBY NARZĄDU WZROKU
1.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE
2.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE, EPILEPSJA UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE

23.	UCZESTNIK WTZ	UMIARKOWANY	CHOROBY NARZĄDU RUCHU CHOROBY NEUROLOGICZNE
24.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CAŁOŚCIOWE ZABURZENIA ROZWOJOWE
25.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE, CHOROBY NARZĄDU WZROKU, ZABURZENIA GŁOSU, MOWY I CHOROBY SŁUCHU
26.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	INNE SCHORZENIA, UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
27.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE, CHOROBY NARZĄDU WZROKU
28.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY PSYCHICZNE
29.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE
30.	UCZESTNIK WTZ	ZNACZNY	CHOROBY NEUROLOGICZNE

udział uczestników ze względu na zamieszkaną gminę:

Gminy Gozdowo 6 osób co stanowi 20 %

Gminy Zawidz 5 osób co stanowi 17%

Gminy Mochowo 6 osób co stanowi 20%

Sierpca 8 osób co stanowi 26%

Gminy Sierpc 3 osoby co stanowi 10%

Gminy Roszcziszewo 2 osoby co stanowi 7%

Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatów w poszczególnych miesiącach okresu sprawozdawczego:

Na frekwencję w roku sprawozdawczym ogromny wpływ miała pandemia COVID-19. Od 1.04.2021 do 01.08.2021 zajęcia odbywały się w systemie rotacyjnym, polegającym na oddzieleniu uczestników na połowę i prowadzeniu zajęć przez jeden tydzień dla jednej grupy, a następny tydzień dla drugiej grupy. Dzięki temu i dzięki wprowadzonym procedurom, udało się uniknąć zachorowań wśród uczestników.

MIESIĄC	LICZBA UCZESTNIKÓW	FREKWENCJA NA ZAJĘCIACH WYLICZONA PROCENTOWO
wiecień	30	55,45
laj	30	85,00%
zerwiec	30	86,33%
piec	30	Przerwa wakacyjna
erpień	30	84,09%
rzeseń	30	84,24%
żdziernik	30	86,98%
stopad	30	89,83%
rudzień	30	98%

3. Kadra WTZ

STAN NA DZIEŃ 31.12.2021r.

3.1. Liczba osób zatrudnionych – 13 osób

3.2. ILOŚĆ ETATÓW – 11

- KIEROWNIK – 1 etat
- TERAPEUTA ZAJĘCIOWY – 6 etatów
- KIEROWCA – 1 etat
- PIEŁĘGNIARKA – 1 etat
- PSYCHOLOG – ½ etatu
- FIZJOTERAPEUTA – ½ etatu
- KSIĘGOWA – ½ etatu
- POMOC GOSPODARCZA – ½ etatu

WYKSZTAŁCENIE

- WYŻSZE – 7 osób
  - ✓ FIZJOTERAPEUTYCZNE – 2 osoby
  - ✓ PIEŁĘGNIARSKIE – 1 osoba
  - ✓ PSYCHOLOGICZNE – 1 osoba
  - ✓ EKONOMICZNE – 2 osoby
  - ✓ BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ- 1 osoba
- ŚREDNIE – 6 osób
  - ✓ KURSY KIERUNKOWE – 4 osób

3. Charakterystyka zatrudnienia

Stanowisko	Liczba pracowników	Liczba Etatów	Kwalifikacje	Data zatrudnienia	Forma zatrudnienia	Uwagi
Pracownik biurowy	1	½	Dyplom ukończenia studiów II stopnia na kierunku Zarządzanie „ finanse i rachunkowość’	01.02.2021	Umowa o pracę	
Pracownicy terapii zajęciowej	6	6	Dyplomy ukończenia kursów Terapeuty Zajęciowego. Dyplom zawodowy Terapeuty Zajęciowego.	01.04.2021	Umowa o pracę	2 osoby zatrudnione na stanowisku Instruktora Terapii Zajęciowej podjęły studia na kierunku Pedagogika. Jeden Instruktor podjął naukę w Medycznej Szkole Policealnej w zawodzie Terapeuta Zajęciowy.
Psycholog	1	½	Dyplom ukończenia studiów na kierunku psychologia	22.11.2021	Umowa o pracę	01.04.2021r - 10.09.2021. Psycholog zatrudniony na 1 etat.
Terapeuta	1	½	Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia fizjoterapii.	01.06.2021	Umowa o pracę	
Pracownik darczy	1	½			Umowa o pracę	
Kierownik	1	1		01.10.2021	Umowa o pracę	Kierowca zatrudniony od

						01.04.2021. do 30.09.2021
Kierownik	1	1	Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia fizjoterapii.	31.12.2020	Umowa o pracę	
Pielęgniarka	1	1	Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia pielęgniarstwo	01.04.2021	Umowa o pracę	

4. Działalność rady programowej

4.1. Członkowie Rady Programowej dokonali:

- opracowania indywidualnych programów rehabilitacji i terapii dla każdego uczestnika
- półrocznych ocen IPR
- przyjęcia i skreślenia z listy uczestników
- ustalenia grafiku zajęć dodatkowych
- ustalenie wysokości środków otrzymywanych w ramach treningu ekonomicznego dla poszczególnych uczestników. W treningu biorą udział wszyscy uczestnicy warsztatu.

Rada Programowa realizuje zadania nałożone na jej członków przepisami prawa oraz Regulaminem Organizacyjnym.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 27 posiedzeń Rady Programowej.

4.2. Radę programową tworzą następujący pracownicy Warsztatu Terapii Zajęciowej:

- Kierownik
- Instruktor terapii zajęciowej (6 osób)
- Psycholog

5. Sposób realizacji, rodzaje, formy i metody rehabilitacji prowadzonej w WTZ

TRENING UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIA CODZIENNEGO I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO:

- PRACOWNIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

- ✓ Trening kulinarny – przygotowywanie prostych posiłków;
- ✓ Trening ekonomiczny – planowanie i wydatkowanie środków finansowych;
- ✓ Samodzielne dokonywanie zakupów w ramach treningu ekonomicznego;
- ✓ Planowanie pracy:
  - przygotowywanie prostych potraw;
  - obsługa warsztatowych imprez okolicznościowych;
  - wykonywanie przetworów z owoców i warzyw;
  - nakrywanie do stołów;
  - dokonywanie zakupów do pracowni;
  - obsługa urządzeń AGD;
  - zajęcia porządkowe – nauka sprzątanía.
- **POZOSTAŁE PRACOWNIE :**
  - ✓ Planowanie i wydatkowanie środków z treningu ekonomicznego;
  - ✓ Samodzielne dokonywanie zakupów w ramach treningu ekonomicznego;
  - ✓ Parzenie kawy, herbaty;
  - ✓ Nakrywanie do stołów;
  - ✓ Zajęcia porządkowe - nauka sprzątanía, prasowania, praca w ogrodzie.

Formy i metody działalności rehabilitacyjnej realizowane przez Warsztat

Zajęcia w Warsztacie prowadzone są od poniedziałku do piątku w godz. od 7.15 do godz. 15.15. W celu realizacji głównego zadania WTZ, jakim jest prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej, uczestnikom umożliwia się pracę w 5 osobowych grupach w następujących pracowniach:

- **PRACOWNIA ARTYSTYCZNA I RĘKODZIEŁA**

W 2021 roku w pracowni artystycznej i rękodzieła, zgodnie z przyjętym harmonogramem, realizowane były różnorodne formy wyrazu artystycznego. Uwzględnione zostały w trakcie zajęć aktualne wydarzenia, zmiany pór roku czy też święta.

Każde zajęcia terapeutyczne przeprowadzone w pracowni artystycznej i rękodzieła są dostosowywane indywidualnie do stanu zdrowia i możliwości rozwijania i doskonalenia zdolności plastycznych, manualnych i rozwoju

osobistego. Poprzez swoje prace uczestnicy starają się pokazać swoje przeżycia czemu łatwiej jest nam ich poznać i odpowiednio dobrać terapię.

Uczestnicy podczas zajęć poznają różne metody **artterapii** oraz **ergoterapii**. Do najważniejszych technik stosowanych w terapii należy:

- **decoupage** (na różnych powierzchniach drewno, szkło, metal, plastik, materiał, ceramika) – jest to sztuka dekorowania przedmiotów za pomocą kompozycji z papierowych serwetek, papieru ryżowego czy papieru do decoupage. Uczestnicy uczą się ozdabiania przedmiotów różnymi stylami stosowanymi w decoupage jak np.: styl prowansalski, country, shabby chic czy rustykalny. Dodatkowym elementem stosowanym w tej technice jest wykorzystywanie różnego rodzaju szablonów, past i mas strukturalnych czy folii do sospesso. Przy zastosowaniu specjalnych środków podopieczni tworzą spękania jedno i dwuskładnikowe.
- **garncarstwo** (modelowanie ręczne i na kole garncarskim) polegająca na lepieniu, formowaniu i modelowaniu w glinie, pozwala na rozwijanie sprawności manualnej podopiecznych. Realizacja pracy odbywa się systematycznie poprzez poznawanie i przygotowanie materiałów i narzędzi, poznanie technik lepienia i metod pracy w glinie, a także kształtowania i modelowania naczyń ręcznie i na kole garncarskim. Uczestnicy uczą się również współdziałać w grupie. Rozwijana jest umiejętność pracy zespołowej oraz wzajemnej pomocy. Takie działania uczą większej obowiązkowości oraz poczucia odpowiedzialności za zadanie i konieczności utrzymania porządku w miejscu pracy.

Ważnym elementem realizacji programu jest stałe i systematyczne wdrażanie do samoobsługi, dbałości o materiały i o porządek w miejscu pracy.

Wiodącą metodą stosowaną w pracowni jest metoda pozytywnych wzmocnień. Najczęściej wzmocnienia te mają charakter społeczny, np. nagradzanie wysiłków poprzez stosowanie pochwał, dobre słowa, uśmiech. Nagrodą za szczególne starania i wybitne prace jest podwyższenie kwoty wypłaty treningu ekonomicznego.

W celu podwyższenia umiejętności samoobsługowych utrwalane są pozytywne nawyki takie jak: dbanie o higienę osobistą, samodzielne ubieranie się oraz rozbieranie.

Zajęcia rękodzielnicze przeplatane są zajęciami edukacyjnymi.

Dla aktywniejszego uspołecznienia prowadzone są treningi takie jak: nawiązywanie relacji, prowadzenia rozmowy i podtrzymanie kontaktu, aktywne słuchanie, asertywność i rozwiązywanie konfliktów.

- **PRACOWNIA INFORMATYCZNO MULTIMEDIALNEJ**

Działalność pracowni informatyczno - multimedialnej ma na celu zapoznanie podopiecznych z ogromem możliwości edukacyjnych i poznawczych, jakie daje komputer oraz pozostałe urządzenia będące na wyposażeniu pracowni, m.in.: drukarki, ksero, laminarka, skaner, gilotyna, bindownica, itp.

Zajęcia mają na celu rozwój umiejętności związanych z obsługą komputera oraz sprzętu komputerowego, jak również naukę korzystania z programów komputerowych oraz wyszukiwania niezbędnych informacji z internetu, co również ma duży wpływ na indywidualny rozwój podopiecznego.

Uczestnicy podczas pracy przy komputerze rozwijają swoją sprawność manualną, m.in. poprzez konieczność posługiwania się myszką, klawiaturą, jak również wpływają na poprawę koordynacji wzrokowo – słuchowej.

Główny nacisk położony jest na umiejętności i predyspozycje uczestników, jak również uwzględnia potrzeby i indywidualne zdolności każdego z podopiecznych w taki sposób, aby potrafili wywiązać się z powierzonych zadań i czynności.

Wśród zadań, jakie stawia przed sobą pracownia informatyczno - multimedialna jest opanowanie przez uczestników umiejętności teoretycznych i praktycznych w stopniu pozwalającym na samodzielną pracę polegającą na przygotowaniu felietonów, reportaży itp.

Cele szczegółowe:

1. Nabycie, doskonalenie umiejętności z zakresu podstaw obsługi komputera; włączania komputera, korzystanie z myszki, klawiatury, tworzenie i otwieranie plików i folderów, nauka zapisywania pliku, nauka zapisywania na płycie CD, drukowanie,
2. Nabycie, doskonalenie umiejętności z zakresu programów Paint, Office Word – korzystanie z przybornika, rysowanie figur, wypełnianie kolorem, praca w edytorze tekstów, pisanie tekstu, poprawianie i uzupełnianie tekstu, zmiana fragmentów tekstu, zaznaczanie, kopiowanie, przenoszenie, wycinanie fragmentów tekstu, wyrównywanie tekstu,
3. Wzrost wiedzy na temat ostrożności w obsłudze – zagrożenia utraty materiału,
4. Wykorzystanie nabytych umiejętności – tworzenie stron kalendarza, redagowanie kroniki, gazetki, sporządzanie książki kucharskiej,
5. Rozwijanie umiejętności intelektualnych poprzez pracę w programach edukacyjnych
6. Nabycie umiejętności wyszukiwania w Internecie informacji dotyczących bieżących tematów i wydarzeń,
7. Nabycie umiejętności korzystania z programów do odtwarzania plików zdjęciowych, muzycznych czy filmowych,
8. Trening umiejętności spędzania wolnego czasu oraz trening zaradności życiowej,
9. Rozwijanie zainteresowań,
10. Poszerzanie wiedzy o otaczającym ich świecie.

Wyposażenie: Uczestnicy mają do dyspozycji dwa zestawy komputerowe z dostępem do Internetu, urządzenie wielofunkcyjne (drukarkę, skaner), aparat fotograficzny, kamerę.

Komputery wyposażone są w system operacyjny Windows oraz programy: MS Office, przeglądarkę internetową, komunikator internetowy, Skype, Nero Express, Nikon –

program do obsługi i obróbki zdjęć z aparatu cyfrowego Nikon, Adobe Reader, Winamp, etc.

• PRACOWNIA OGRODNICZO PORZĄDKOWA

Głównym zadaniem pracowni ogrodniczej jest dbanie o rozległy teren wokół Warsztatu. A jest się czym zajmować – koszenie trawy, sadzenie roślin czy pielnie grządek to tylko część zadań należących do uczestników. Wiosna, Lato i Jesień to czas na praktyczne poznawanie tajników pracy w ogrodzie. Zimą z kolei, czas poświęcany jest nauce teorii i planowaniu. Jesteśmy już gotowi służyć społeczności lokalnej radą i pomocą w zakresie prac ogrodniczych! Celem pracowni ogrodniczej jest zdobywanie wiedzy i rozwój praktycznych umiejętności uczestników, z zakresu:

- opieki nad roślinami oraz zwierzętami;
- poznania i przestrzegania zdrowego trybu życia;
- rozumienia zjawisk występujących w przyrodzie;
- posługiwania się narzędziami i sprzętem elektromechanicznym.

Poprzez różnorodne prace zarówno w plenerze, jak również w pracowni uczestnicy zdobywają fundamentalną wiedzę niezbędną do wykonania prac w ogrodnictwie.

Cel główny realizowany przez cele szczegółowe:

- Rozwijanie uniwersalnych umiejętności przydatnych każdemu uczestnikowi takich jak: punktualność, zaradność, samodzielność, współpraca, kreatywność,

poszukiwanie informacji, wytrwałość, dbałość o porządek w miejscu pracy, dbanie o przyrządy i przybory wykorzystywane podczas pracy;

- Trening i rozwój podstawowych umiejętności, w tym: wyraźnej mowy, czytania, pisania ze słuchu, rozumienia tekstu, liczenia, posługiwania się zegarkiem, poczucia czasu itp.;

- Przygotowanie do życia w środowisku społecznym m.in. rozwój umiejętności planowania, komunikacji, wyrażania swoich potrzeb, szukania rozwiązań, dokonywania wyborów, decydowania o sobie, adekwatnego zachowania w różnych sytuacjach/miejscach;

- Utrwalenie nawyków związanych ze zdrowiem i higieną osobistą, rozwijanie szeroko pojętej zaradności życiowej w toku teoretycznych oraz bieżących trudności, umiejętność zadbania o swoją kondycję: radzenie sobie ze stresem, umiejętność relaksacji, niwelowania napięcia.

- Rozwijanie posiadanych umiejętności zawodowych poprzez:

doskonalenie umiejętności zdobytych w pracowniach

wykonywanie zadań wzmacniających sprawność manualną i precyzję pracy;

Plan pracy pracowni ogrodniczo porządkowej był uzależniony od: pory roku, warunków atmosferycznych oraz indywidualnych predyspozycji uczestnika:

do zadań uczestników w/w pracowni od wiosny do jesieni należały m.in.: dbanie o czystość terenu wokół WTZ tj.: usuwanie chwastów, koszenie trawy, podlewanie kwiatów i roślin, natomiast zimą uczestnicy będą zajmowali się odśnieżaniem.

Uczestnicy poznawac będą również odmiany roślin, które następnie będą zbierali i suszyli, by w okresie jesienno – zimowym wykorzystać je, do wykonywania różnych dekoracji np.: mydełek.

Kolejne prace, którymi zajmowali się uczestnicy w/w pracowni bpolegały na wykorzystaniu produktów samoutwardzalnych pochodzących z naszej ziemi np.: gips itp., z którego powstawały różnorodne odlewy, które w dalszym etapie były oszlifowane i ozdabiane.

Pracownia ogrodnicza realizuje cele przez zastosowanie terapii zajęciowej.

Cele szczegółowe:

1. Nabycie umiejętności organizacji stanowiska pracy i przebiegu prostych czynności związanych z wykonaniem prac,

2. Zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie stosowania przerw w procesie pracy,
3. Rozwijanie umiejętności samokontroli tempa pracy,
4. Kształtowanie zasad koleżeństwa w grupie z innymi uczestnikami,
5. Wzrost umiejętności przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy korzystaniu z urządzeń technicznych i narzędzi w trakcie obróbki materiałów,
6. Nabycie umiejętności technicznych, niezbędnych do wykonywania prostych prac gospodarskich,
7. Kształtowanie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności,
8. Kształtowanie świadomej aktywności i odpowiedzialności – (dom i ogród jako przedmiot troski),
9. Kształtowanie i zrozumienie istoty samodzielności i odpowiedzialności za wykonane zadania i powierzony materiał,
10. Zdobyć wiedzę na temat ekonomicznego i ekologicznego gospodarowania materiałami,
11. Przygotowanie uczestników do odpowiedzialnego, bezpiecznego oraz kulturalnego korzystania z dróg publicznych jako pieszych, pasażerów i rowerzystów.

W ramach pracowni wykonywane są;

nauka, doskonalenie, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,

ergoterapia – nabycie i doskonalenie umiejętności czyli:

- pielęgnacja roślin doniczkowych,
- praca w ogrodzie warzywnym (kopanie, sianie, pielęgnacja roślin itd.),
- utrzymanie , pielęgnacja ogrodu kwiatowego,
- zakładanie i utrzymanie klombów,
- porządkowanie posesji, dbałość o trawnik itp.,

naprawy, konserwacja narzędzi i urządzeń do pracy w ogrodzie,

dbałość o otoczenie budynku WTZ (cały rok),

pozyskiwania naturalnych materiałów na zajęcia plastyczne (kwiaty, szyszki, liście,

kości, kamyczki, muszle, trzcinę itp.)

wyposażenie: narzędzia ogrodnicze (szpadel, grabie, taczka itp.), kosiarka elektryczna,

kosiarka spalinowa, narzędzia i urządzenia stolarskie (wiertarka, wyrzynarka)

• PRACOWNIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO I PRZYSTOSOWANIA DO ŻYCIA

Przyrządzenie i spożycie posiłku to nie tylko zaspokojenie głodu, jednej z podstawowych potrzeb biologicznych człowieka. To również możliwość wyzwolenia aktywności osoby. Uczestnicy biorący udział w zajęciach w pracowni gospodarstwa domowego i przystosowania do życia, uczą się zasad zachowania w różnych sytuacjach codziennych niekoniecznie związanych ze sferą zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka. Samodzielnie wykonana praca pozytywnie wpływa na samopoczucie uczestnika i podnosi poczucie własnej wartości. W pracowni prowadzony jest trening umiejętności, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu. Pracownia ma na celu naukę podstawowych czynności przydatnych w życiu codziennym takich jak: gotowanie, przygotowywanie różnych potraw.

Pracownia ma również na celu naukę korzystania z przepisów kulinarnych, porcjowania i wydawania potraw. Uczestnicy powinni poznać sklepy i miejsca, w których robi się zakupy oraz wartości cenowe produktów i pieniądza poprzez poznawanie cen, poznawanie terminów przydatności do spożycia, poznawanie informacji o danym towarze poprzez czytanie instrukcji na opakowaniach.

Pracownia ma również na celu naukę korzystania z różnego rodzaju środków czystości oraz umiejętności posługiwania się narzędziami ręcznymi i zmechanizowanymi, takimi jak:

roboty kuchenne;

krajalnice;

kuchenki ;

i pozostałego sprzętu będącego na wyposażeniu pracowni.

Uczestnik pracowni ma nauczyć się także przygotowanie stołu i dobierania odpowiedniej zastawy stołowej.

W pracowni będzie przygotowywany posiłek dla pozostałych uczestników warsztatu.

Czystość i przestrzeganie przepisów BHP są warunkiem uczestnictwa w zajęciach gospodarstwa domowego.

Zajęcia w tej pracowni to głównie czynności z zakresu życia codziennego. Zajęcia te mają przygotować uczestników do jak największej samodzielności w codziennym życiu poprzez naukę przyrządzania posiłków, bezpiecznego posługiwania się sprzętem kuchennym, sprzątania po posiłkach i robienie prostych zakupów. Praca w tej pracowni ma szczególny charakter, gdyż cel musi być zrealizowany tego samego dnia, w wyznaczonym momencie - co wymaga przystosowywania się do realiów czasowych.

Uczestnicy nabywają nowe umiejętności - często proponują przyrządzenie potraw według ich własnych przepisów; zasadniczo jednak pracownia stara się kształcić najbardziej podstawowe umiejętności praktyczne, przygotowując potrawy proste i tanie, a zatem - przydatne w codziennym życiu.

Najważniejsze kierunki pracy terapeutycznej w pracowni gospodarstwa domowego to:

- podtrzymywanie umiejętności oraz nauka czynności, wymagających posługiwania się podstawowymi narzędziami kuchennymi: krojenie, obieranie, rozdrabnianie, mielenie, itd.
- podtrzymywanie umiejętności obsługi oraz nauka obsługi prostych urządzeń gospodarstwa domowego (mechanicznych i elektrycznych - samodzielne parzenie kawy, obsługa czajnika elektrycznego, kuchenki elektrycznej, mikserów, urządzeń do rozdrabniania warzyw),
- kształtowanie nawyków bezpieczeństwa i higieny pracy,
- kształtowanie umiejętności przygotowania sobie stanowiska pracy oraz sprzątnięcia po sobie,
- wdrażanie do przestrzegania regulaminu pracowni, będącej jednocześnie jadalnią dla uczestników i pracowników WTZ,
- włączanie uczestników w trudniejsze czynności kulinarne, takie jak smażenie, formowanie (np.: kotletów, ciastek, itp.), odmierzanie składników, przyprawianie potraw,
- włączanie w robienie zakupów (w pobliskim sklepie lub supermarkecie).

Cele szczegółowe:

1. Wdrażanie zasad higieny osobistej poprzez wyrobienie nawyku częstego mycia rąk (przed przystąpieniem do pracy, trakcie wykonywania czynności w pracowni, a co najważniejsze po wyjściu z toalety).
2. Wyrabianie nawyku zakładania odzieży ochronnej (tj. fartucha), a także zwrócenie uwagi na estetykę i czystość odzieży własnej.
3. Dbanie o czystość i porządek w pracowni, jadalni oraz zapoznanie z asortymentem i

okresu, sprawdzaniem terminów przydatności do spożycia produktów i gotowych wyrobów.

7. Nabywanie umiejętności korzystania z przepisów kulinarnych.

8. Poznanie zasad racjonalnego (zdrowego) odżywiania się.

9. Wykonanie wstępnej obróbki produktów tj. mycie i obieranie jarzyn, owoców.

10. Samodzielne przyrządzanie potraw np. zupy, zapiekanki, naleśniki, dla wszystkich uczestników.

11. Poznawanie technik i organizacji pracy przy wypieku ciast.

12. Nauka estetycznego nakrywania do stołu, dekoracji potraw oraz zasad zachowania się przy stole podczas spożywania posiłków.

13. Przygotowywanie posiłków na specjalne okazje (wigilia, imieniny uczestników i inne imprezy okolicznościowe).

14. Nabycie i rozwijanie umiejętności posługiwania się sprzętem AGD: kuchenka, piekarnik elektryczny, kuchenka mikrofalowa, ekspres do kawy, blender, robot kuchenny, opiekacz, pralka automat. żelazko itp.

15. Rozwijanie umiejętności wzajemnej współpracy i wzajemnej pomocy.

16. Podniesienie poczucia własnej wartości.

• PRACOWNIA MUZYCZNO TEATRALNA

Cel główny: Zwiększenie poziomu aktywności poprzez kontakt z muzyką i sztuką

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dbałości o kulturę języka, kultywowanie tradycji, zwyczajów i obrzędów,
2. Wzrost motywacji uczestników do współtworzenia inscenizacji słowno-muzycznych,
3. Rozwijanie i kształtowanie prawidłowej mowy – wyrazistości wypowiedzi, właściwej intonacji, prawidłowego operowania głosem, korygowanie usterek językowych, właściwej postawy i oddechu przy wygłaszaniu kwestii,
4. Rozwijanie umiejętności intelektualnych – zrozumienia treści scenariusza,
5. Zwiększenie możliwości pamięciowych – opanowania krótkich tekstów i piosenek,
6. Zwiększenie umiejętności pracy w grupie,
7. Pokonywanie barier społecznych – nieśmiałości, dotyku, etc
8. Wzrost poziomu samooceny,
9. Rozwijanie kreatywności, rozbudzanie wyobraźni,
10. Uwrażliwienie na sztukę, kształtowanie gustu muzycznego,
11. Poprawa koordynacji wzrokowo – ruchowej,
12. Zwiększenie kompetencji emocjonalnych – wyrażania uczuć pozytywnych, jak i negatywnych, pokonywanie tremy, osvajanie z szeroką publicznością,
13. Motywowanie do czynnego udziału w organizowaniu uroczystości okolicznościowych
(bał karnawałowy, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Wigilia itp., prezentacje inscenizacji słowno-muzycznych na spotkania i uroczystości lokalne),
14. Motywowanie do udziału w różnych imprezach poza (konkursy, festiwale piosenek, prezentacje małych form teatralnych, festyny integracyjne),
15. Promocja uczestników i Warsztatu w środowisku i regionie,
16. Działanie energetyzujące i relaksacyjne,

1. Wzrost umiejętności kojarzenia,
3. Pobudzenie potrzeb estetycznych i poznawczych.

Wyposażenie:

Instrumenty: flet prosty, talerze, janczary, marakasy, tamburyny, kastaniety, dzwonki, bongosy, trójkąt.

PRACOWNIA KULTURALNO OŚWIATOWA

Program zajęć kulturalno-oświatowych jest dostosowany do możliwości, oczekiwań a także do indywidualnych zainteresowań uczestników. Organizowane zajęcia pozwolą na wykorzystanie tkwiącego w każdym z uczestników potencjału rozwojowego, wiedzy i umiejętności. Pracownia Kulturalno – Oświatowa w Warsztacie Terapii Zajęciowej gdzie realizowała następujący program:

przygotowywanie okolicznościowych występów artystycznych zgodnych z kalendarzem imprez takich jak: „Dzień Kobiet”, „Dzień Wiosny”, „Dzień Chłopaka” itd.

edukację i rozwijanie logicznego myślenia poprzez różnego rodzaju pogadanki matematyczne oraz gry planszowe

wyjścia do muzeum, bibliotek, teatru, kina,

wyjazdy na wycieczki

wyjścia na spacer

wyjścia na basen

wzięcie udziału w różnego rodzaju konkursach plastycznych, muzycznych (karaoke)

wiedzenie zabytków

wglądanie filmów edukacyjnych, przyrodniczych, kulturalnych, przygodowych, geograficznych, historycznych i innych

wzięcie udziału w różnego rodzaju zawodach sportowych

integracje z innymi ośrodkami

biblioterapia

zajęcia muzyczne, taniec

Poza terapią zajęciową w pracowniach, prowadzona była fizjoterapia, realizowana w WTZ w Ostrowach głównie poprzez:

Kinezyterapia

Masaże lecznicze

Fizykoterapie

Fizjoterapią w okresie sprawozdawczym, objętych było 30 uczestników. Zgodnie z grafiką ustalonym przez zatrudnionego w Warsztacie Fizjoterapeutę, uczestnicy korzystali z fizjoterapii 2 do 3 razy w tygodniu w zależności od stopnia upośledzenia układu ruchowego. Codzienne zajęcia z zakresu fizjoterapii obejmowały kinezyterapię, fizykoterapię, masaże lecznicze, odbywały się na sali rehabilitacyjnej.

Cel główny: Poprawa i utrzymanie stanu psychofizycznego.

Cele szczegółowe:

1. Nabycie, doskonalenie sprawności ruchowej w ramach ćwiczeń koordynacyjnych, ogólnousprawniających, manualnych, relaksacyjnych, oddechowych, równoważnych, ćwiczeń przy muzyce z elementami choreografii, grach i zabawach sportowych, spacerów,
2. Rozładowanie napięć psychicznych,
3. Polepszenie samopoczucia,
4. Wzrost aktywności psychospołecznej,
5. Stymulowanie uczestników w kierunku wzrostu samodzielności,
6. Pogłębianie nawyku właściwej pielęgnacji i higieny, umiejętność lepszej kontroli swojego zdrowia,
7. Kształtowanie przez sport cech charakteru i woli, unormowanie postępowania w grupie, uaktywnienie, wyrabianie odwagi, hartowanie psychiczne,
8. Nabycie sprawności fizycznej daje większe perspektywy zdobycia pracy i lepszego zarobku, a zatem polepszenia własnej egzystencji.
9. Wdrażanie do zdrowego, higienicznego, i bezpieczniejszego życia oraz czynnego spędzania czasu wolnego,
10. Podnoszenie zdolności poznawczych: uwagi, spostrzegawczości, orientacji w przestrzeni, wyobraźni, umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego, przewidywania oraz podejmowania właściwych decyzji.

Wyposażenie: stół do masażu, rower rehabilitacyjny, rotor, orbitrek, trenażer, materiały do ćwiczeń; piłki rehabilitacyjne, woreczki, szarfy itp.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach mogli również korzystać z pomocy psychologicznej która obejmowała:

- ✓ Rozmowy indywidualne
- ✓ Zajęcia grupowe
- ✓ Psychoterapię

Rehabilitacja zawodowa

Trening ekonomiczny: Treningiem ekonomicznym objęci są wszyscy uczestnicy. Uczestnik może otrzymać do swojej dyspozycji środki finansowe w wysokości nie przekraczającej 20 % minimalnego wynagrodzenia za pracę. Miesięczną wysokość środków dla każdego uczestnika ustala Rada Programowa. Przyznanie i wysokość kwoty uzależniona jest od:

- systematyczności,
- zaangażowania w realizację programu rehabilitacyjnego,
- zdyscyplinowania, - przestrzegania regulaminu warsztatu,
- prawidłowego stosunku do uczestników i pracowników Warsztatu.

Rozwijanie umiejętności zawodowych odbywa się przez zajęcia w poszczególnych pracowniach oraz podczas sezonowych prac w ogrodzie i na terenie placówki.

Kształtowane są umiejętności przydatne w wykonywaniu określonych prac: planowanie pracy, przygotowanie miejsca pracy, przestrzeganie czasu wykonania, odpowiedzialność za powierzone zadanie, szanowanie cudzej pracy.

6. Liczba uczestników oraz opis ich postępów.

Warsztat Terapii Zajęciowej dla każdego uczestnika opracował indywidualne programy rehabilitacji. Po okresie 6 miesięcy uczestnik uzyskiwał półroczną ocenę Indywidualnych Programów Rehabilitacji. Rehabilitacja zawodowa dotycząca takich umiejętności jak: - samodzielność, wytrwałość, pracowitość, dbałość o własne bezpieczeństwo, przestrzeganie przepisów BHP i regulaminu warsztatu.

Rehabilitacja społeczna: - umiejętność dzielenia się i niesienia pomocy, komunikowania się, tworzenia więzi i przyjaźni, harmonijne współzycie w grupie, umiejętność odpowiedniego zachowania w miejscach publicznych, umiejętność dysponowania pieniędzmi i planowania wydatków.

Radność osobista: - ogólna samodzielność, dotycząca takich umiejętności jak: obsługa w ubieraniu się, higiena osobista, przygotowanie prostych posiłków,

dokonywanie prostych zakupów, utrzymywanie porządku w swoim najbliższym otoczeniu, samodzielne poruszanie się po najbliższej okolicy, korzystanie ze środków komunikacji miejskiej, orientacja w elementarnych zasadach życia codziennego.

Rehabilitacja uczestników przebiega na stałym poziomie; modyfikowana jest jednak na miarę potrzeb i postępów uczestników.

Informacje dotyczące postępów rehabilitacji

W okresie od kwietnia do grudnia zauważono postępy u uczestników w zakresie rehabilitacji.

6.1. rehabilitacji ogólnej (zaradności osobistej i samodzielności):

W zakresie rehabilitacji ogólnej postępy poczyniło 30 osób. Postępy poczynione w tym obszarze przejawiają się w dbaniu o: higienę osobistą, przestrzeganie zasad postępowania w celu zapobiegania zakażeniom SARS-CoV-2, własne zdrowie, schludny wygląd, utrzymanie sprawności fizycznej. Jest widoczny wzrost empatii i chęć pomagania innym. Zauważa się troskę o utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu i na stanowisku pracy.

6.2. rehabilitacji społecznej:

W zakresie rehabilitacji społecznej postępy poczyniło 30 osób. Postępy w tej sferze są widoczne przez: wzrost umiejętności komunikowania się, tworzenia i utrzymywania prawidłowych więzi oraz relacji koleżeńskich i przyjacielskich, niesienia pomocy innym, podporządkowywania się opiekunom. Dostrzega się postępy we właściwym wyrażaniu swoich emocji, w używaniu zwrotów grzecznościowych.

6.3. rehabilitacji zawodowej:

W zakresie rehabilitacji zawodowej postępy poczyniło 21 osób. Postępy w tej sferze dotyczą rozwoju postaw oraz umiejętności zawodowych. Wiedza, którą nabyli uczestnicy, dotycząca konkretnych umiejętności zawodowych związanych z realizacją programów w konkretnych pracowniach jest bardziej wykorzystywana przez nich w sposób praktyczny. Nastąpił wzrost motywacji do pracy, kreatywności, skupienia na zadaniu i wytrwałość podczas realizacji zadań. Uczestnicy pracują bardziej starannie, dokładnie, oszczędnie i bardziej odpowiedzialnie obchodzą się z materiałami i narzędziami. Wykonywane prace są estetycznie. Wzrosło tempo pracy. Uczestnicy wykazują również większe poczucie odpowiedzialności za powierzone zadania i doprowadzają je do końca. Mimo zawieszonych zajęć w związku z panującą pandemią uczestnicy chętnie pracują w domu wykonując zlecone zadania. Akceptują i stosują się do poleceń przełożonych, przyjmują konstruktywną krytykę, wzajemnie sobie pomagają.

7. Informacja o decyzjach podjętych przez radę programową po ocenie kompleksowej realizacji indywidualnych programów rehabilitacji uczestników.

Rada programowa WTZ pozytywnie zaopiniowała co do kontynuowania terapii w warunkach WTZ dla 30 osób zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji opracowywanym dla uczestników.

8. Współpraca z rodzicami / opiekunami.

W okresie od kwietnia do grudnia 2021r. prowadzona była szeroko rozumiana współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników warsztatu poprzez:

- rozmowy telefoniczne z opiekunami/ rodzicami
  - indywidualne spotkania z opiekunami uczestników warsztatu,
  - spotkanie integracyjne uczestników i rodziców (wspólna praca rękodzielnicza)
- Podjęte działania pozwoliły na kompleksową diagnozę w zakresie potrzeb socjalnych, zdrowotnych, rehabilitacyjnych uczestników oraz poznania ich sytuacji rodzinnej.

Ocena relacji uczestników z personelem Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Kontakty uczestników z pracownikami placówki oparte są na wzajemnym szacunku, akceptacji i życzliwości, co daje uczestnikom poczucie bezpieczeństwa i ułatwia im funkcjonowanie w rolach społecznych. Taka postawa ma również pozytywny wpływ na zaangażowanie uczestnika w proces terapii, a tym samym osiągnięcie coraz lepszych efektów rehabilitacji.

9. Pozyskane Środki zewnętrzne w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami i środowiskiem lokalnym.

W okresie sprawozdawczym WTZ nie pozyskało żadnych dodatkowych środków finansowych. Warsztat zorganizował kiermasz rękodzieła wykonanego przez Uczestników z którego uzyskał dochód w wysokości 1200 zł. Dochód zostanie przeznaczony w porozumieniu z Uczestnikami na integrację społeczną.

Rodzaje zajęć dodatkowych organizowanych w WTZ.

Pobyty uczestników w placówce urozmaicany jest wieloma imprezami wewnątrz warsztatowymi, m.in.: zabawy taneczne, zabawy integracyjne, turnieje sportowe, zajęcia plastyczne czy konkursy piosenki.

W Warsztacie dbamy również o tradycję. Dotyczy to zarówno obchodzenia przez uczestników urodzin czy imienin, jak również świąt kościelnych i państwowych. Każdy z uczestników w dniu swojego święta otrzymuje prezent, odśpiewane zostaje „Sto lat”.

Wspólnie przygotowujemy Śniadanie Wielkanocne czy Wieczere Wigilijną, obchodzimy Walentynki, Dzień Chłopaka czy Andrzejkę.

10. Kalendarz ważniejszych wydarzeń w WTZ w 2021r.

Placówka organizuje również liczne mniejsze formy zajęć jak np. spacer, wspólne zajęcia integracyjne, prace porządkowo – ogrodnicze na posesji WTZ, dodatkowe zajęcia sportowe, karaoke, wyjazdy do Węgorzewa w ramach treningu ekonomicznego, zajęcia relaksacyjne.

Kwiecień:

- Otwarcie Warsztatu

Maj

- Ognisko integracyjne
- Dzień Mamy

Czerwiec

- Dzień Dziecka
- Zajęcia integracyjne ze Szkołą z Lelic
- Spotkanie informacyjno-integracyjne przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich

Lipiec

Przerwa wakacyjna

Sierpień

- Żniwa w Skansenie
- Uroczyste otwarcie Warsztatu
- Wycieczka do Skansenu
- Udział w konkursie „ To co kocham ”

Wrzesień

- Imprezę osób niepełnosprawnych w Słupii
- Dożynki parafialne , wystawienie przedstawienia pt., „Kopciuszek”

Wycieczka do ZOO
Międzynarodowy Dzień kropki
przątanie Świata
zkolenie z Ratownikiem WOPR Płock z pierwszej pomocy przedmedycznej
konkurs pt: "Moja pracownia w jesiennych kolorach"
Dzień Chłopaka

listdziernik

wiatowy Dzień Zwierząt
przątanie grobów
Dzień Terapeuty Zajęciowego"
Dzień Dyni"

listopad

wiatowy Dzień Postaci z Bajek
Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania
Dzień Pluszowego Misia
Andrzejki

grudzień

Świętmasz Bożonarodzeniowy
Mikołajki
Wzięcia udział w konkursie "Najpiękniejsza ekologiczna choinka"
Vigilia

**szczegółowa polityka finansowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach, z
liczeniem wydatków na poszczególne zadania oraz osiągnięty dochód.**

finansowy na 2021 rok wynosił 542 400,00zł, w tym:

ki z PFRON 488 160,00 zł

ki z POWIATU 54 240,00 zł.

tkowano łącznie 542 400,00 zł, w tym:

i z PFRON 488 160,00 zł

ci z POWIATU 54 240,00 zł.

OPIS WYDATKÓW

ŚRODKI PFRON

L.p	Rodzaj kosztów	Opis wydatków	Wartość
1.	Wynagrodzenie pracowników warsztatu wraz z pochodnymi -Razem:		439 700,00
	a)wynagrodzenia brutto		
	b)składki ZUS(koszty pracodawcy)		
	c)Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych		
	d)Fundusz Pracy		
	e)odpisy na ZFSS		
2.	Materiały, energia, usługi materialne i niematerialne - Razem:		12 106,00
	a)materiały	materiały gospodarcze	
		materiały medyczne	
		materiały do samochodu	
		materiały biurowe	
		materiały higieniczne	
		uchwyt	
		materiały do napraw	
		materiały gospodarcze	
		materiał medyczny	
		tusz do drukarki	
		konserwacja	
		eksploatacja drukarki	
		b)energia	energia
	c)usługi materialne i	usługa inspektora ochrony danych	
		usługa kurierska	
usługa konserwacji			

GŁÓWNA KSIĘGOWA
 mgr Magdalena Piwowarka

		DOSTAWA WODY	
3.	Dowóz uczestników, eksploatacja samochodu-Razem:		25 309,50
	a) dowóz uczestników	DOWÓZ UCZESTNIKÓW	
	b) eksploatacja samochodu	-	-
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu -Razem:		1 738,00
	-	szkolenia	-
5.	Ubezpieczenia uczestników warsztatu-Razem:		297,00
	-	grupowe ubezpieczenie	-
6.	Ubezpieczenia mienia warsztatu-Razem:		-
	-	-	-
7.	Wycieczki organizowane dla uczestników -Razem:		759,00
	-	wyżywienie na wycieczce	
		bilety/zajęcia dydaktyczne	
8.	Materiały do terapii zajęciowej, w tym w pracowni gospodarstwa domowego - Razem:		8 250,50
	a) pracownia ogrodniczo-porządkowa	MATERIAŁY DO TERAPII	
	b) pracownia kulturalno-oświatowa		
	c) pracownia artystyczna i rękodzieła		
	d) pracownia muzyczno-teatralna		
	e) pracownia gospodarstwa domowego		
	f) pracownia informatyczno-multimedialna		
9.	Trening ekonomiczny - Razem:		-
10.	Niezbędna wymiana zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie - Razem:		-

Razem:	488 160,00
--------	------------

OPIS WYDATKÓW
ŚRODKI POWIAT

L.p	Rodzaj kosztów	Opis wydatków	Wartość
1.	Wynagrodzenie pracowników warsztatu wraz z pochodnymi -Razem:		
	a)wynagrodzenia brutto		
	b)składki ZUS(koszty pracodawcy)		
	c)Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych		
	d)Fundusz Pracy		
e)odpisy na ZFŚS			
2.	Materiały, energia, usługi materialne i niematerialne - Razem:		11 500,00
	a)materiały	zakup pieczętek	
		tusz do drukarki	
		środki czystości	
		materiały biurowe	
		materiał gospodarczy	
		drobny sprzęt kuchenny	
		środki higieniczne	
		materiał medyczny	
		MATERIAŁ DO EKSPLOATACJI	
		MATERIAŁY GOSPODARCZE	
	b)energia	opał	
	c)usługi materialne i niematerialne	BADANIA LEKARSKIE	
		usługa kurierska	
		konserwacja windy	
USŁUGA INSPEKTORA OCHRONY DANYCH			

GŁÓWNA KSIĘGOWA
mgr Małgorzata Piłarska

	u eksploatacja samochodu	-	-
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu -Razem:		
	-	-	-
5.	Ubezpieczenia uczestników warsztatu-Razem:		
	-	-	-
6.	Ubezpieczenia mienia warsztatu-Razem:		
	-	-	-
7.	Wycieczki organizowane dla uczestników -Razem:		300,00
	- bilety		-
8.	Materiały do terapii zajęciowej, w tym w pracowni gospodarstwa domowego - Razem:		6 540,00
	a) pracownia ogrodniczo-porządkowa	MATERIAŁY DO TERAPII	
	b) pracownia kulturalno-oświatowa		
	c) pracownia artystyczna i rękodzieła		
	d) pracownia muzyczno-teatralna		
	e) pracownia gospodarstwa domowego		
	f) pracownia informatyczno-multimedialna		
9.	Trening ekonomiczny – Razem:		31 500,00
	trening ekonomiczny		
10.	Niezbędna wymiana zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie – Razem:		-
			-
Razem:			54 240,00

GIOWNA KSIĘGOWA

mgr Małgorzata Kowalska

KIEROWNIK

Kamila Biskup-Zięchowska
w oparciu o

mgr Małgorzata Kowalska

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE WZT w OSTROWACH ZA 2021r.

ZESTAWIENIE WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PFRON NA PROWADZENIE WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Lp.	Rodzaj kosztów	Wykonanie w okresie sprawozdawczym IV kwartał/październik-grudzień/2021r.					Wykonanie narastająco I-IV kw 2021 w zł
		Plan na rok 2021 w zł	m. 10. 2021r. w zł	m. 11. 2021r. w zł	m. 12. 2021r. w zł	Razem IV kw w zł	
1.	Wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a także na fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń społecznych - w przypadku ich poniesienia - Razem:	439 700,00	43 834,93	44 875,30	74 272,43	162 982,66	439 700,00
2.	Niebieskie materiały, energia, usługi materialne i niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu - Razem:	12 106,00	2 502,46	1 275,81	4 063,64	8 241,91	12 106,00
3.	Opłaty uczestników lub eksploatacja samochodu, związane z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu - Razem:	25 309,50	-	5 800,79	6 150,48	11 951,27	25 309,50
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu - Razem:	1 738,00	-	-	-	-	1 738,00
5.	Ubezpieczenia uczestników - Razem:	297,00	-	-	-	-	297,00
6.	Ubezpieczenia majątku - Razem:	-	-	-	-	-	-
7.	Wyieczki organizowane dla uczestników - Razem:	759,00	-	-	-	-	759,00
8.	Materiały do terapii zajęciowej, w tym pracowni gospodarstwa domowego - Razem:	8 250,50	818,03	2 848,63	2 353,30	6 019,96	8 250,50
9.	Koszty związane z bieningiem ekonomicznym - Razem:	-	-	-	-	-	-
10.	Koszty związane z niezbędną wymianą zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie - Razem:	-	-	-	-	-	-
RAZEM:		488 160,00	47 555,42	54 800,53	86 835,85	189 195,50	488 160,00

GLÓWNA KSIĘGOWA

mgr Magdalena Piłowska

KIEROWNIK
Warsztatu Terapii Zajęciowej
w Ostrowach

mgr Magdalena Nawrocka

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE WITZ w OSTROWACH ZA 2021r. SRODKI POWIAT

	Plan na rok 2021 w zł	Wykonanie w okresie sprawozdawczym IV kwartał/październik-grudzień/2021r.				Wykonanie narastająco II-IV kw 2021 w zł	
		m-c 10 2021r w zł	m-c 11 2021r w zł	m-c 12 2021r w zł	Razem IV kw w zł		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
	RAZEM:	54 240,00	8 571,84	9 997,25	17 388,13	35 957,22	54 240,00

KIEROWNIK
Warształu Terapii Zajęciowej
w Ostrowach
mgr Magdalena Nawrocka

GŁÓWNA KSIĘGOWA
mgr Magdalena Piłowska

Sprawozdanie finansowe z wykorzystania środków PFRON na prowadzenie WTZ

L.p.	Rodzaj kosztów	Wysokość środków finansowych zgodnie z umową i anekasami	Wydatki na działalność warsztatu
1.	Wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a także na fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – w przypadku ich ponoszenia	439 700,00	439 700,00
2.	Niezbędne materiały, energia, usługi materialne i niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu– Razem:	12 106,00	12 106,00
3.	Dowóz uczestników lub eksploatacja samochodu, związana z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu– Razem:	25 309,50	25 309,50
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu – Razem:	1 738,00	1 738,00
5.	Ubezpieczenia uczestników – Razem:	297,00	297,00
6.	Ubezpieczenia mienia – Razem:		-
7.	Wycieczki organizowane dla uczestników – Razem:	759,00	759,00
8.	Materiały do terapii zajęciowej, w tym pracowni gospodarstwa domowego – Razem:	8 250,50	8 250,50
9.	Koszty związane z treningiem ekonomicznym – Razem:		-
10.	Koszty związane z niezbędną wymianą zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie – Razem:		-
	RAZEM	488 160,00	488 160,00

Sprawozdanie finansowe z wykorzystania środków POWIAT na prowadzenie WTZ

L.p.	Rodzaj kosztów	Wysokość środków finansowych zgodnie z umową i	Wydatki na działalność warsztatu
1.	Wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a także na fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – w przypadku ich ponoszenia		-
2.	Niezbędne materiały, energia, usługi materialne i niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu– Razem:	11 500,00	11 500,00
3.	Dowóz uczestników lub eksploatacja samochodu, związana z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu– Razem:	4 400,00	4 400,00
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu – Razem:		-
5.	Ubezpieczenia uczestników – Razem:		-
6.	Ubezpieczenia mienia – Razem:		-

GŁÓWNA KSIĘGOWA

mgr Magdalena...

Warsztatu Terapii Zajęciowej
w Orlądach

mgr Magdalena Nawrocka

Wycieczki organizowane dla uczestników – Razem:	300,00	300,00
Materiały do terapii zajęciowej, w tym pracowni gospodarstwa domowego – Razem:	6 540,00	6 540,00
Koszty związane z treningiem ekonomicznym – Razem:	31 500,00	31 500,00
Koszty związane z niezbędną wymianą zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie – Razem:		-
RAZEM	54 240,00	54 240,00

GLÓWNA KSIĘGOWA
mgr Małgorzata Piława

mgr Irena Krawczyk
Zarząd
Kamionka

Załącznik Nr 2 do
Uchwały Nr 265.XLVI.2022
Rady Powiatu w Sierpcu
z dnia 30 marca 2022r.

Uzasadnienie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach w 2021 roku.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2284), jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności i wykorzystania środków finansowych, w terminie do dnia 1 marca roku następnego. Sprawozdanie zawiera w szczególności:

1. Rozliczenie roczne oraz informację o wykorzystaniu środków finansowych, z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług;
2. Informacje o:
  - 2.1. Liczbie uczestników warsztatu oraz stopniu i rodzaju ich niepełnosprawności;
  - 2.2. Ogólnej frekwencji uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego;
  - 2.3. Formach i metodach realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej;
  - 2.4. Liczbie uczestników, którzy opuścili warsztat, wraz z podaniem przyczyny ich odejścia;
  - 2.5. Liczbie uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie: zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej wraz z opisem tych postępów;
  - 2.6. Informacje o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

Na podstawie rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach złożonego w dniu 28.02.2022 r. ustalono, co następuje:

- 1) W 2021 r. Warsztat finansowany był ze środków PFRON w 90% (plan: 488 160,00 zł; wykonanie: 488 160,00 zł) oraz w 10% ze środków własnych Powiatu (plan: 54 240,00 zł; wykonanie: 54 240,00 zł). Środki finansowe wydatkowane były zgodnie z zatwierdzonym przez Zarząd Powiatu planem finansowym na 2021 r. Poniesione wydatki są zgodne z postanowieniami umowy oraz § 19 ust. 1 – 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 587 z późn. zmian.);
- 2) W 2021 r. Warsztat uzyskał dochód w wysokości 1200 zł ze sprzedaży produktów wykonywanych przez uczestników w ramach realizowanego programu terapii podczas kiermaszu rękodzieła. Dochód zostanie przeznaczony w porozumieniu z Uczestnikami na integrację społeczną.

WTZ w Ostrowach liczy zgodnie z postanowieniami umowy na 1/WTZ/2020 o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego jako jednostka budżetowa z dnia 31.07.2020 r. 30 uczestników;

Na dzień 31.12.2021 r. 21 uczestników WTZ legitymowało się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 9 uczestników posiadało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; 9 uczestników posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane z powodu upośledzenia umysłowego, 4 - z powodu choroby psychicznej, 12 - z powodu choroby neurologicznej, 5 - z powodu upośledzenia narządu ruchu.

Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2021 r. przedstawiała się w następujący sposób:

Kwiecień – 55,45%

Maj – 85%

Czerwiec – 86,33%

Lipiec – Przerwa wakacyjna

Sierpień – 84,09%

Wrzesień – 84,24%

Październik – 86,98%

Listopad – 89,83%

Grudzień – 98%

Terapia zajęciowa prowadzona była w następujących pracowniach:

- a) Muzyczno-teatralnej
- b) Artystycznej i rękodzieła
- c) Informatyczno-multimedialnej
- d) Ogrodniczo-porządkowej
- e) Kulturalno-oświatowej
- f) Gospodarstwa domowego i przystosowania do życia

a zajęciowa uzupełniana była innymi formami terapii m. in. Treningiem mierzonym, terapią indywidualną prowadzoną przez psychologa i fizjoterapią

W 2021 r. 4 uczestników opuściło Warsztat: 2 osoby z powodów osobistych, 1 osoba z powodu przeniesienia do Środowiskowego Domu Samopomocy i 1 osoba z powodu podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Sprawozdanie określa liczbę uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz opis tych postępów;

Rada Programowa WTZ w Ostrowach w 2021 r. pozytywnie zaopiniowała co do kontynuowania terapii w warunkach WTZ dla 30 osób zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji opracowywanym dla uczestników.

Oceniając działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach w 2021 r. ędniono również wyniki kontroli przeprowadzonej w WTZ w Ostrowach przez aźnionych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu w dniach .2021 r. – 20.12.2021 r.

Reasumując, Warsztat Terapii Zajęciowej w Ostrowach w 2021 roku realizował zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2284 ze zm.) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej jak również z zapisami umowy nr 1/WTZ/2020 o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego jako jednostka budżetowa zawartej w dniu 31 lipca 2020 r. pomiędzy Powiatem Sierpeckim a Gminą Gozdowo.

Powyższe stanowi podstawę do dokonania pozytywnej oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach w 2021 r.

Z up. STAROSTY
Agnieszka Gorczyca
Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie